

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Viktige tidsfrister	1
<i>Frister for prosjektsøknader</i>	1
Siste nytt fra BIO	1
Louse Lindblom på forsiden av <i>The Bryologist</i>	1
2 prosjekt fra BIO får drahjelp fra UiB.....	2
Mange ledige stillinger ved BIO.....	2
Nye tegninger av nybyggene.....	3
Siste nytt fra verden rundt oss	3
UiB prima postdoktorsted.....	3
.. men postdoc er ikke det samme som postdoktorstipendiat.....	4
Ny heder for eks-BIO-student.....	4
Avsluttende mastergradseksamen	4
Tian Tian: systematiske feil i estimering av vekst hos fiskelarver.....	4
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	4
BIO-SEM: <i>Crushing a holy trinity! The taxonomy of opossum shrimp (Crustacea, Mysidacea)</i> revised.....	4
Ukens orientering ved Havforskningsinstituttet.....	5
Gjesteforedrag ved Sarssenteret.....	5
Frisk Fisk 2006.....	5
BIOs øvrige seminarserier, diskusjonsgrupper, journal clubs, mm.....	5
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	6
Utlysning av prosjektmidler til ernæringsrelatert forskning.....	6
Ecosystem Functioning and Biodiversity in the Deep Sea (EuroDEEP).....	6
Nye artikler	6
Audrey Geffen: bestandsskillemerker basert på øresteinenes kjemi.....	6
Audrey Geffen: kvaliteten i lagrede øresteiners.....	6
Louise Lindblom: ny lavart fra Nord-Amerika.....	7

Viktige tidsfrister

Frister for prosjektsøknader

Mer info om følgende utlysninger og mange flere finner du enten lenger ned eller [her](#)

Husk BIOs interne frister 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

22. mar:	Support to policies	16. mai:	Utvide FP6-prosjekter ved å inkludere partnere fra bestemte 3. land
1. apr:	NMA Mobilitet og Workshops	17. mai:	Marie Curie Conferences and Courses
3. apr:	NorsForsk: nettverk, kurs, såkornprosjekter NORA (skalldyr og andre mar. res.)	29. mai:	EURODEEP (se lenger ned)
19. apr:	Marie Curie Reintegration	1. juni:	NUFU
2. mai:	ESF Exploratory Workshops		Forskningsrådet: "frie prosjekter" FRIBIOFYS, FRIBIOMOL, FRIBIOØKO og FRINAT

Siste nytt fra BIO

Louse Lindblom på forsiden av *The Bryologist*

For første gang har en illustrasjon fra en nordisk forfatter kommet på coveret til *The Bryologist* (hvis Per Magnus Jørgensen husker rett). Dette skjer i hefte 1 i 2006, i tilknytning til en artikkel av **Louise Lindblom**. Kopi av bildet (i lav oppløsning) finner du her, mens omtale av arbeidet finner du på

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:	E-post:	Jarl Giske:
Postboks 7800	Bioblokken, 3. etg.	+47 55 58 44 00	post@bio.uib.no	Tlf 84403
N-5020 Bergen	Høyteknologisenteret	Telefaks:	Internett:	Mob 9920 5975
Norge	i Bergen.	+47 55 58 44 50	http://www.bio.uib.no	
	Thormøhlensgate 55			

vanlig plass i BIO-INFO. Vi gratulerer Louise! Og vi gratulerer **Jan Berge**, som hjalp til med å ta bildet. Når vi kan se slike bilder, er det jo lett å bli smittet av hennes fascinasjon for lav.

2 prosjekt fra BIO får drahjelp fra UiB

Universitetsledelsen har nå fordelt 5,5 millioner kroner på 21 av de 70 som søkte om frie midler fra UiB. Professor **Gunnar Bratbak**, som er blant de utvalgte, kan nå gå i gang med å telle mikroorganismer i luften.

Bratbak og kolleger innen [marin mikrobiologi](#) har tidligere påvist at det kan være mer enn ti millioner virus per milliliter sjøvann, og det vakte stor oppsikt da de fant ut at virus spiller en nøkkelrolle i havets økosystem. Når de så ville gå i gang med tilsvarende kartlegging i luften, var det vanskeligere å få finansiering. To ganger fikk de avslag i Forskningsrådet. Nå har UiB sentralt gitt dem 400.000 til å starte opp med.

Den andre fra BIO som har fått starthjelp er professor **Vigdis Torsvik** i [geomikrobiologigruppen](#). Gunnar og Vigdis fikk svært gode evalueringer av de utenlandske referee-ene, men siden også mange andre fikk det, så var dette ikke nok til finansiering fra FRIBIOØKO. Se omtalen i [På Høyden](#) med link til listen over de 21 prosjektene som fikk penger.

Mange ledige stillinger ved BIO

Du kan nå søke ledig stilling ved BIO som **professor/førsteamanuensis i utviklingsbiologi hos fisk, førsteamanuensis i planteøkologi, postdoktorstilling i fiskeribiologi** eller som **PhD-stipendiat**. Den ene stipendiat-utlysningen viser til "2 eller flere" stipendiater. Så sant vi får gode søkere, så blir det flere! BIO lyser også ut midlertidige stillinger som **overingeniør** og **studiekonsulent**. Sjekk oversikten over ledige stillinger øverst på første side i hvert BIO-INFO. Du finner også en hurtiglink til denne sida fra nederste høyre hjørne i [hjemmesida til BIO](#). Den er velegnet som startside!

Nye tegninger av nybyggene

Det er vel slik at vi ikke helt kan vite hvordan det blir før bygningene står på plass, men ta litt tid til å drømme om framtida basert på arkitektenes siste tegninger. Alle vet vel at BIO skal ha de to nybyggene som er nærmest dagens bioblokk. Legg merke til at arkitekten har tegnet en liten dam mellom blokkene og mye grønt ned mot kaikanten. Det er ikke bare inni at det skal bli bra. Legg også merke til at parkeringsplassen til UiB oppe til venstre er vekk. I stedet finner vi et parkeringsbygg, og der er det også satt av en egen sykkelparkering. Innebygd og overbygd, og med dusj/garderobeanlegg. Der er også planlagt en barnehage. Dette ble planlagt lenge før Djupedal ble doktorgrads- og barnehageminister. Eller hva det nå heter.

Arkitekten har også laget nye tegninger av innredningene, med nye forslag til hvordan sørendene skal se ut i hver etasje. [Finn dem her](#). Disse tegningene skal behandles i brukerutvalget kommende tirsdag. Se derfor nøye på dem, og gi dine kommentarer til et [brukerutvalgsmedlem](#).

Siste nytt fra verden rundt oss

UiB prima postdoktorsted

Universitetet i Bergen får skryt av postdoktorene og havner på en tredjeplass i en kåring av beste arbeidssted for denne gruppen i Europa. Det er det amerikanske bladet [The Scientist](#) som står bak undersøkelsen av hva som er det [beste arbeidsstedet for unge forskere](#). På en liste over 35 institusjoner utenfor Nord-Amerika, er UiB den eneste norske. Og vi var der i fjor også. Les mer [På Høyden](#).

.. men postdoc er ikke det samme som postdoktorstipendiat

Oppslaget gir en anledning til å drøfte forskjellen mellom det amerikansk/engelske ordet **postdoc** og den norske ansettelsestypen postdoktor. Du trodde det var det samme? En postdoc er en som har avlagt sin doktorgrad og som fremdeles er i vitenskapelig arbeid. Postdoc er altså en fase i livet. Den korrekte betegnelsen på en norsk **postdoktor** er imidlertid postdoktorstipendiat, og viser altså til et menneske med det store privilegium å få lønn for å videreutvikle seg og selvrealisere seg etter at doktorgraden er plassert i bokhylla. De fleste postdocs blir aldri stipendiater i norsk arbeidsrettslig forstand: de blir forskere. En forsker er ansatt for å oppfylle en kontrakt som krever forskning. Kontrakten sier ikke noe om egenutvikling.

To ganske like ord med ulik betydning. Problemet oppstår i forholdet til EU og andre utenlandske finansører. EU vil gjerne ansette postdocs, og vi tror da at de tenker på stipendiater. Men de mener bare at de vil ansette unge forskere. Så bør vi gjøre det. Godt får de det likevel, sier The Scientist.

Ny heder for eks-BIO-student

Fredag den 10. mars ble forhenværende BIO-student **Marianne Fyhn** og hennes mann - i knivskarp konkurranse med kandidater fra alle andre fagfelt - tildelt Det Kongelige Norske Videnskabers Selskaps pris for yngre forskere i 2006. Tildelingen skjedde på DKNVS' årsmøte under stor festivitas i Erkebispegårdens lokaler ved Nidarosdomen. Dette er lokaler som ordinært kun er åpne for kongen og hans gjester. Det Kongelige Norske Selskap er innlemmet i disse æresgjester.

Det heter i pressemeldingen: "DKNVS deler hvert år ut to vitenskapelige priser til yngre forskere, finansiert av I.K. Lykkes fond. Dr.scientene Marianne og Torkel Hafting Fyhn ved Senter for hukommelsesbiologi (CBM) mottok naturvitenskapsprisen for sine originale og oppsiktsvekkende bidrag til forståelsen av stedsansens lokalisasjon i hjernen hos pattedyr. Resultatene av deres banebrytende arbeid er publisert i tidsskrifter som *Nature* og *Science*."

BIO tar også litt av æren ved å ha vært med på å legge grunnen for hennes biologiske kunnskap og interesser. Sammen med Hans Jørgen, da.

Avsluttende mastergradseksamen

Tian Tian: systematiske feil i estimering av vekst hos fiskelarver

Tian Tian holder fredag 24. mars avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Water and Coastal Management.

Tittel på oppgaven: Estimating larval fish growth under size-dependent mortality: a numerical analysis of bias.

Veileder: Øyvind Fiksen

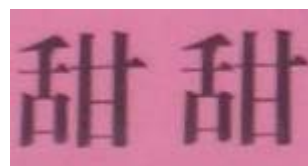
Biveileder: Arild Folkvord

Sensor: Geir Huse

Tid: Fredag 24. mars kl. 14:15

Sted: Seminarrom 328C1, Bioblokken 3. etasje, Høyteknologisenteret

Alle interesserte er velkommen!

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

BIO-SEM: Crushing a holy trinity! The taxonomy of opossum shrimp (Crustacea, Mysidacea) revised

Presentasjon ved **Kenneth Meland**, fra forskergruppen Marin biodiversitet, og **Endre Willassen**, Bergen Museum.

New studies on Malacostracan relationships have drawn attention to issues concerning monophyly of the order Mysidacea, manifested in recent crustacean classifications that treat "mysids" as two separate orders, Lophogastrida and Mysida. Despite increased interest in these shrimp-like "peracarids", however, studies concerning relationships within the mysid orders have been highly neglected. In this study, a molecular phylogeny based on complete sequences of nuclear small-subunit ribosomal DNA (18S) was used in concert with morphological

evidence to erect a classification of mysids that reflects evolutionary history.

Both published and new sequence data were analyzed for 15 of the 17 currently recognized lineages of lophogastrids and mysids (Lophogastridae, Gnathophausiidae, Eucopiidae, Stygiomysidae, Petalophthalmidae, Boreomysidae, Siriellinae, Rhopalophthalminae, Gastrosaccinae, Erythropini, Leptomysini, Mysini, Heteromysini, Mancomysini, Mysidellinae). In terms of taxon sampling, this study is the most comprehensive investigation on mysid systematics to date.

A secondary structure model for 18S rDNA was used to create paired and unpaired nucleotide partitions, each with their respective model of DNA evolution that was then used in phylogenetic analyses. Phylogenies were estimated by maximum-likelihood, Bayesian, and maximum-parsimony analyses. We present ample evidence that the classification of the Mysidacea warrants substantial revision. The analyses give strong support for three independently derived lineages represented by three monophyletic orders, Lophogastrida, Stygiomysida, and Mysidaca. Within the latter, the family Petalophthalmida is ancestral to the family Mysidae. Within the large family Mysidae, the molecular phylogeny reflects morphological ambiguities in the current classification, in that tribes within the Mysinae are not well-supported by either molecular data or morphology.

Tirsdag 21 mars, 14.15 til 15.00. Jahnebakken 5, Auditorium 101

Presentasjonene innen BIO-seminarserien finner sted annen hver tirsdag på samme tidspunkt og sted.

Ukens orientering ved Havforskningsinstituttet

Kan fisk føle?

Ved **Prof Harald Kryvi**, (bilde) BIO

Onsdag 22. mars kl 12.15 på Havforskningsinstituttet (kantinen på høyblokken)

Gjesteforedrag ved Sarssenteret

“Domestic animals: a treasure trove for exploring genotype-phenotype relationships.”

Prof. Leif Andersson, Institute for Medical Biochemistry and Microbiology, Uppsala University

Friday **March 24th, 13:30**

MBI Seminar room, 5th floor, HIB-Bioblokken

Frisk Fisk 2006

Ser en på hvor mye spisskompetanse på fiskehelse som er samlet innenfor forskning, forvaltning og næring, er Bergensregionen rene oasen. Kan vi utnytte dette enda bedre enn vi gjør i dag?

MarinVEST ønsker å bidra til å 'oversette' kompetansen til oppdaterte og praktisk gjennomførbare rutiner for offentlig forvaltning og for drift og transport ute på anleggene, fordi dette er innovasjon som kan gi stor verdiskaping. Derfor arrangerer vi dette arbeidsmøtet om 'Frisk fisk'.

Tid: Onsdag **19. april** 2006

Sted: Scandic Bergen City Hotel, Håkonsgaten 2, 5015 Bergen

Møteleder: Per Gunnar Kvenseth, MarinVEST-los / Sjømatsenter

Laste ned [programmet](#) og klikk for [påmelding](#). **Påmeldingsfrist 3. april**

BIOs øvrige seminarserier, diskusjonsgrupper, journal clubs, mm.

I tillegg til BIO-seminar serien, som er rettet mot alle forskere og studenter ved BIO, holder flere forskergrupper og andre grupper på tvers av disse, egne serier. En av dem er "Seminars in Molecular Evolution" journal club. They have decided on a new direction of topics for their discussions to also include general articles on evolutionary biology. This semester will be dedicated to the hot-topic of sympatric speciation. All affiliates of the Department of Biology are welcome to attend these informal meeting, which are held every other Monday at 12:00. If interested please contact

kenneth.meland@bio.uib.no or sign up on the groups list-server molevol@lists.zoo.uib.no

On March 27 we will be discussing the following paper:

Pennisi, E. 2006. Evolutionary Biology: Speciation Standing in Place. Science 311(5766): 1372-1374.

Articles for this semester's sessions will be made available on the group's web

<http://www.zoo.uib.no/forskning/molevol/>

Webstedet vil snart bli flyttet til BIO, som også vil gi en oversikt over lignende diskusjonsgrupper, seminarserier o.l. Ta kontakt med Clelia om du vil ha din serie inkludert der.

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Utllysning av prosjektmidler til ernæringsrelatert forskning

UiB vil styrke forskning og utdanning innen ernæring. Programstyret for ernæring inviterer fagmiljøer ved UiB, samarbeidende institusjoner og næringslivet til å fremme prosjektforslag innen ernærings- og ernæringsrelatert forskning.

Innenfor budsjetttrammen vil 2-3 prosjekter på inntil 1 million kunne innvilges, gitt at søknadene holder tilstrekkelig faglig nivå og at kravet til samarbeid er innfridd. Bevilgningene vil bli gitt for 1 år av gangen. Se mer på [hjemmesiden til programstyret i ernæring](#).

Søknadsfrist 1. juli

Ecosystem Functioning and Biodiversity in the Deep Sea (EuroDEEP)

Dette er et nytt program under EUROCORES, fra European Science Foundation.

Norge deltar i EuroDEEP-programmet, med finansiering fra Forskningsrådet. Prosjektet må inkludere minst 3 forskergrupper fra 3 forskjellige EuroDEEP-medlemsland (NB! det er ikke mange)

Søknadsprosessen er i to faser: Submission of Outline (29 May) of Full Proposals (trolig sensommeren).

Flere spesifikke temaer relevante for geo- og andre mikrobiologer, økologer og marin biodiversitet – forskere, innenfor:

1. Biological characteristics and processes in the deep sea
2. Abiotic processes in deep-sea habitats
3. Human impacts and ecosystem management

Laste ned [brosjyren](#) eller se websiden til [EuroDEEP](#)

Nye artikler

Audrey Geffen: bestandsskillemerker basert på øresteinenes kjemi

Swan SC, AJ Geffen, B Morales-Nin, JDM Gordon, T Shimmield, T Sawyer & E Massuti 2006. Otolith chemistry: an aid to stock separation of *Helicolenus dactylopterus* (bluemouth) and *Merluccius merluccius* (European hake) in the Northeast Atlantic and Mediterranean. ICES J mar Sci 63: 504-513

Abstract: *Helicolenus dactylopterus* and *Merluccius merluccius* are widely distributed on the continental slopes of the Atlantic and Mediterranean and have quite different life histories. Both are commercially exploited, but little is known about their stock structure. Fish otolith composition is thought to reflect both endogenous processes and external factors, some of which relate to the surrounding environment, and therefore may be used as a tool for stock discrimination. The elemental composition of sagittal otoliths was examined using both solution-based inductively coupled plasma mass spectrometry of the whole otolith and laser-ablation analysis of the otolith nucleus. The relative concentrations of strontium, barium, and copper in dissolved whole otoliths contributed to the discrimination between *H. dactylopterus* samples from different geographic areas. Surface analysis of the otolith nucleus did not allow separation of geographic groups. For *M. merluccius*, separate analyses of the whole otolith data for the Atlantic and Mediterranean samples gave a clear distinction of the different groups within each ocean basin. Analysis of the *M. merluccius* nucleus composition indicated some differences in elemental concentration among both Atlantic and Mediterranean samples. Magnesium and lead were important elements in separating the groups in the Atlantic, and barium, strontium, and lead were important in the Mediterranean.

Audrey Geffen: kvaliteten i lagrede ørestein

Swan SC, AJ Geffen, JDM Gordon, B Morales-Nin & T Shimmield 2006. Effects of handling and storage methods on the concentrations of elements in deep-water fish otoliths. J Fish Biol. 68: 891-904

Abstract: Sagittal otoliths of *Coryphaenoides rupestris* (roundnose grenadier), *Helicolenus dactylopterus* (bluemouth) and *Merluccius merluccius* (European hake) were collected using a variety of handling and storage treatments and their elemental composition was examined using inductively coupled plasma mass spectrometry. Some differences between element

concentrations were identified between the control and treatment groups, most notably for the element Li. For *H. dactylopterus* and *M. merluccius*, Li concentrations were significantly higher in the otoliths extracted with metal forceps and stored in paper envelopes (treatment), compared to those from the same fishes that had been extracted using plastic forceps and stored in polyethylene vials (control). Lower concentrations of Ba and Cr were found in *M. merluccius* otoliths extracted from fish that had been stored frozen. The presence or absence of elemental concentrations above the instrumental limits of detection was noted, but no significant differences were identified between otolith pairs for any of the treatments. The differences between otolith pairs attributable to storage and handling effects are small compared to between-area differences.

Louise Lindblom: ny lavart fra Nord-Amerika

Lindblom L 2006. *Xanthomendoza galericulata*, a new sorediate lichen species, with notes on similar species in North America. THE BRYOLOGIST 109: 1–8.

ABSTRACT The new lichen species *Xanthomendoza galericulata* L. Lindblom is described from the western United States. It is characterized by helmet-shaped lobe tips, under which soralia are found. *Xanthomendoza galericulata* is broadly distributed in drier parts of western North America. Information on other small sorediate taxa in the genus, namely *X. fulva*, *X. oregana*, and *X. weberi* (S. Kondr. & Kärnefelt) L. Lindblom comb. nov., is provided as well as a key to all North American sorediate *Xanthomendoza* species.

